

Pochodzenie nazwiska RODZIEWICZ

Nazwisko **RODZIEWICZ** pochodzi od podstawy **rod** występującej w słowach ród, rodzina, rodzic. Także od pochodnych od rod imion typu **Rodomił** (miły rodowi), **Rodosław** (będący sławą rodu) czy w staropolszczyźnie **"rodzaj"** (ród, rodzina) i **"rodzic"** (krewny, należący do rodu) miały inne dosłowne znaczenia niż dzisiaj.

Z tej grupy nazwisk w najdawniejszych notowaniach (ułożonych latami) występują między innymi: RODZIESZA - 1125, RODZEN - 1373, RODZEN - 1383, RODZIC - 1383, **RODZEWICZ -1383**, RODÓW - 1392, RODKIEWICZ - 1392, RODZINKA - 1402, RODZIŃSKI - 1402, RODZOCH - 1402, RODAK - 1403, RODZIK -1409, RODZINA - 1409, RODZIEWICZ - 1409, RODZIEC - 1416, RODZAJ - 1417, RODYCZ - 1417, RODOWICZ - 1417, RODNIK -1424, RODZANEK - 1470, RODA - 1477, RODEK - 1498, RODAŁ -1498, RODAŁA - 1498 (według Kazimierza Rymuta "Nazwiska Polaków", Ossolineum 1991).

Rozbudowane nazwiska typu **RODZEWICZ**, RODKIEWICZ, RODZIŃSKI, RODOWICZ, **RODZIEWICZ** występują bardzo wcześnie, już w XII i XIII wieku. Innymi odmianami są: Radzewicz i Radziewicz.

To nazwisko, w ukształtowanej dziś formie, pochodzi z **pogranicza polsko - litewsko - ruskiego** a więc z terenów dzisiejszej Litwy i Białorusi. Być może jest to ród pochodzenia tatarskiego z jednego z okresów osadnictwa tatarskiego na Litwie. Najdawniejsza wzmianka o litewskim przodku pochodzi z roku 1525. Wtedy to **Ferdynand Pulwin Rodziewicz** za to, że "odważnymi czynami przeciwko Dmitra Dołhonosa komendanta kozackiego wstawiając się" otrzymał patent na **sotnikostwo chorągwi witebskiej**. Najdawniejsi przedstawiciele mieszkali w okolicach Wilna, Trok, Oszmiany i Lidy. Szlachta o tym nazwisku pieczętowała się herbami: Łuk Napięty, Sas, Rudnica, Pobóg, Podkowa Jastrzębiec i Tarnawa. Przodkowie nie doszli do znacznych godności w przedrozbiorowej Rzeczpospolitej Obojga Narodów, jednak byli Jej zawsze wierni.

W okresie zaborów polskie szlachectwo stanowiło dla zaborców poważny problem. W żadnym z państw zaborczych nie było tylu wolnych obywateli, szlachty "sobiepańskiej, anarchicznej, niezwyklej się poddawać państwowej administracji. W najgorszym położeniu znalazła się szlachta drobna, dla której w systemie rosyjskim między niewolnikiem -chłopem a szlachcicem ziemianinem w ogóle nie było miejsca."

W 1800 roku zażądano **dowodów legitymacyjnych szlachectwa**. Było to zadanie trudne do wykonania dla szlachty - posesjonatów, właścicieli majątków, a zupełnie niemożliwe dla olbrzymiej rzeszy szlachty drobnej. Wojny, buntury, buntury, wielokrotne przemarsze przez kraj wojsk obcych i inne klęski spowodowały w większości wypadków utratę dawnych **"pergaminów"**, aktów nadania i posiadania szlachectwa. Utrudniał sprawę brak wykształcenia drobnej szlachty i brak orientacji co do postępowania w nowych politycznych warunkach zaborów. W wyniku klęsk Powstania Listopadowego 1830 roku i Styczniowego 1863 roku doszło do zaostrzenia akcji przeciwko drobnej szlachcie. Pozbawiona oficjalnego szlachectwa grupa ta trwała jednak przy polskości, mniej lub bardziej świadomie wierna była swej stanowej i narodowej tradycji. Czerpała siły z przekonania o własnej odrębności a nawet wyższości. Wniosła wkład w kształtowanie się nowoczesnego narodu polskiego przechodząc do inteligencji wieku XIX i XX, lub trwając w zaściankach i na gospodarstwach rolnych. Podzieliła losy Polski w ostatnim okresie rozbiorowym i dolę umęczonego narodu w całym XX wieku, narodu zmagającego się z wrogami, przeżywającego liczne wojny i przesiedlenia, nie mogącego cieszyć się krótkimi latami wolności i suwerenności kraju. Dzieje Narodu Polskiego były także udziałem rodu **Rodziewiczów**. Ród otrzymał **szlachectwo od Polskich Królów** i nikt z zaborców XVIII, XIX i XX wieku nie mógł tego szlachectwa odebrać gdyż w dużej części było to, jak pisał Wieszczyński, nieodbieralne **szlachectwo "ducha"**. Rdzeń rodu spotykamy w różnych językach słowiańskich. Przykładowo Rod i Rodzanice to wschodniosłowiańskie, ruskie **bóstwa losu i doli**. Odpowiednikiem południowo - słowiańskim jest bóstwo **Dola**. Od rdzenia tego zbudowano wiele nazw (ród, rodzina, rodzaj, rodnik - pojęcie chemiczne) i nazwisk słowiańskich. Znak **Rodło** w okresie między - wojennym odznaczający członków Związku Polaków w Niemczech był symbolem jedności ziem polskich, Wisły i Krakowa jako centralnego miejsca narodu.

Roman Rodziewicz